24-ТИ МАРТ – СВЕТОВЕН ДЕН ЗА БОРБА С ТУБЕРКОЛОЗАТА

Туберкулозата е хронично инфекциозно заболяване. Тя поразява най-често белия дроб, но може да засегне централната нервна система, лимфните възли, бъбреците, мозъка, сърцето, костите и ставите, очите и други органи.

Туберкулозата е заболяване известно от древността. През вековете в народните вярвания и фолклор на различни държави схващането за болестта има чудати тълкования с още по-чудати методи за лечение. След като става ясно, че „жълтата гостенка“ е заразно заболяване, редица държави предприемат строги законодателни мерки за ограничаването ѝ. Болестта се счита за „**социална**“, засягаща най-често бедното население, поради лошите битови и хигиенни условия и непълноценно хранене.

След дългогодишно научно изследване на 24 март 1882 година Робърт Кох идентифицира причинителят на **туберкулозата** – Mucobacterium tuberculosis. За своя принос той получава Нобелова награда за физиология и медицина. И до днес всяка година на **24 март се отбелязва Световният ден за борба** с туберкулозата.

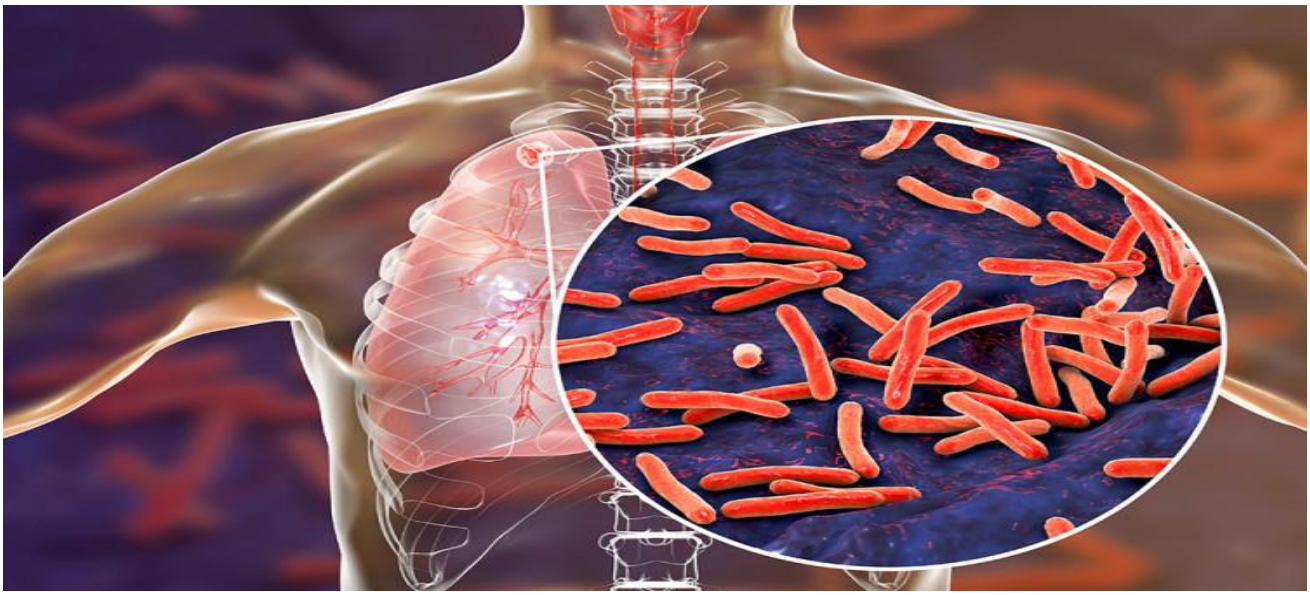
Източници на зараза са болни от туберкулоза хора или животни (предимно едър рогат добитък). Разпространяването на заразата става предимно при непосредствен контакт. Инфекцията прониква в организма най-често през дихателните пътища. При кашляне, кихане, говорене, болният отделя туберкулозни бактерии във въздуха. Така намиращите се на близо хора могат да се заразят по въздушно-капков път. Друг начин за инфектиране е чрез консумация на мляко и млечни продукти, недостатъчно топлинно обработени яйца и месни

продукти от болни животни. Възможно е заразяване с туберкулоза и по контактен път през увредени кожа и лигавици, което е характерно предимно за животновъди, месари, млекари.

„**Бацилът на Кох**“ се отличава със значителна устойчивост дори във външна среда. При стайна температура остава жизнеспособен от 2 до 10 месеца в зависимост от хигиенното състояние и осветеността на помещението. В млякото – до 12 дни, а в млечните продукти, особено неузрелите до 8-10 месеца.

Пастьоризацията не го унищожава. Това може да стане при варене на млякото най-малко пет минути. Периодът от заразяване до заболяване се нарича инкубационен и трае от 3 до 8 седмици.

Всеки човек се среща с туберкулозни бактерии, но не всеки заболява. Дали ще се развие инфекция зависи в голяма степен от естествените съпротивителни възможности на организма. Всички фактори, намаляващи имунната защита – прекарани заболявания и инфекции, непълноценно и бедно на белтъчини хранене,

неблагоприятнии нехигиенични условия на труд и бит, преумора, продължително лечение с имуноподтискащи средства и други, са определящи за развитие на туберкулоза. Особено уязвими към туберколозни бактерии са хората, живеещи с вируса на СПИН. При тях рискът от заразяване е 30 пъти по-голям, а комбинацията Спин + туберкулоза е смъртоносна.

Най-характерни признаци на заболяването в началния стадий са обща отпадналост, безапетитие, продължителна температура, нощни изпотявания. На по-късен етап се появява кашлица, от начало суха, а след това влажна с отделяне на храчки, в някои случаи примесени с кръв. Появяват се силни болки в гръдния кош и задух. В 15% от случаите **туберкулозата** протича безсимптомно. При деца и възрастни хора тя наподобява пневмония или друго инфекциозно заболяване, което може да доведе до неправилна и ненавременна диагноза.

Най-сигурната форма на профилактика на туберкулоза е ваксиниране. Българското законодателство урежда въпроса с ограничаване на заболяемостта чрез Задължителния имунизационен календар на Република България.

Първата БЦЖ ваксина се поставя още след 48 – ия час от поемане на първата глътка въздух на новороденото. До навършване на 17 годишна възраст детския организъм бива реимунизиран с още 3 приема на ваксината.